

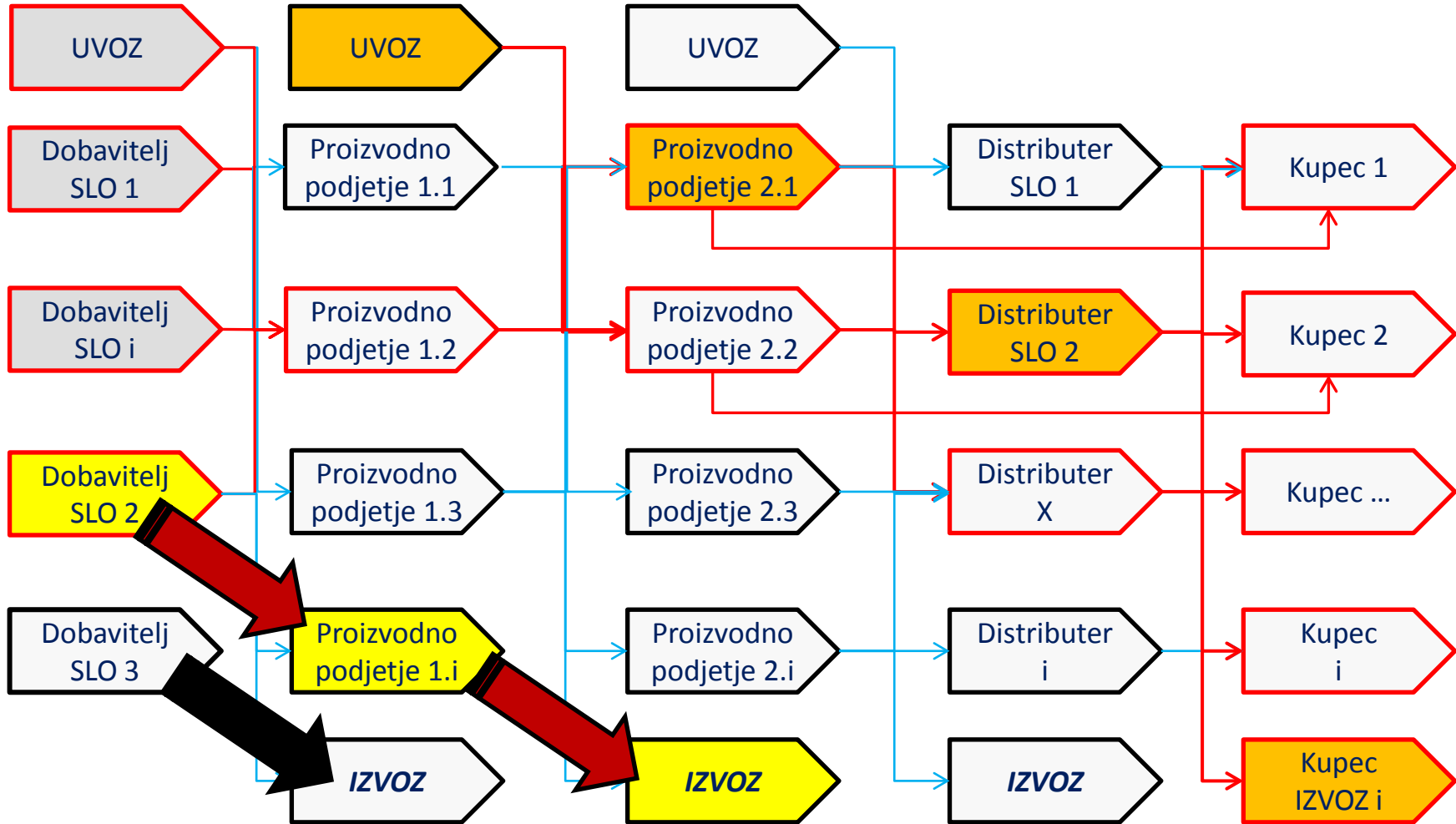
GOZDARSKI INŠTITUT SLOVENIJE
SLOVENIAN FORESTRY INSTITUTE

INDIKATORJI STANJA GOZDNO- LESNIH VREDNOSTNIH VERIG

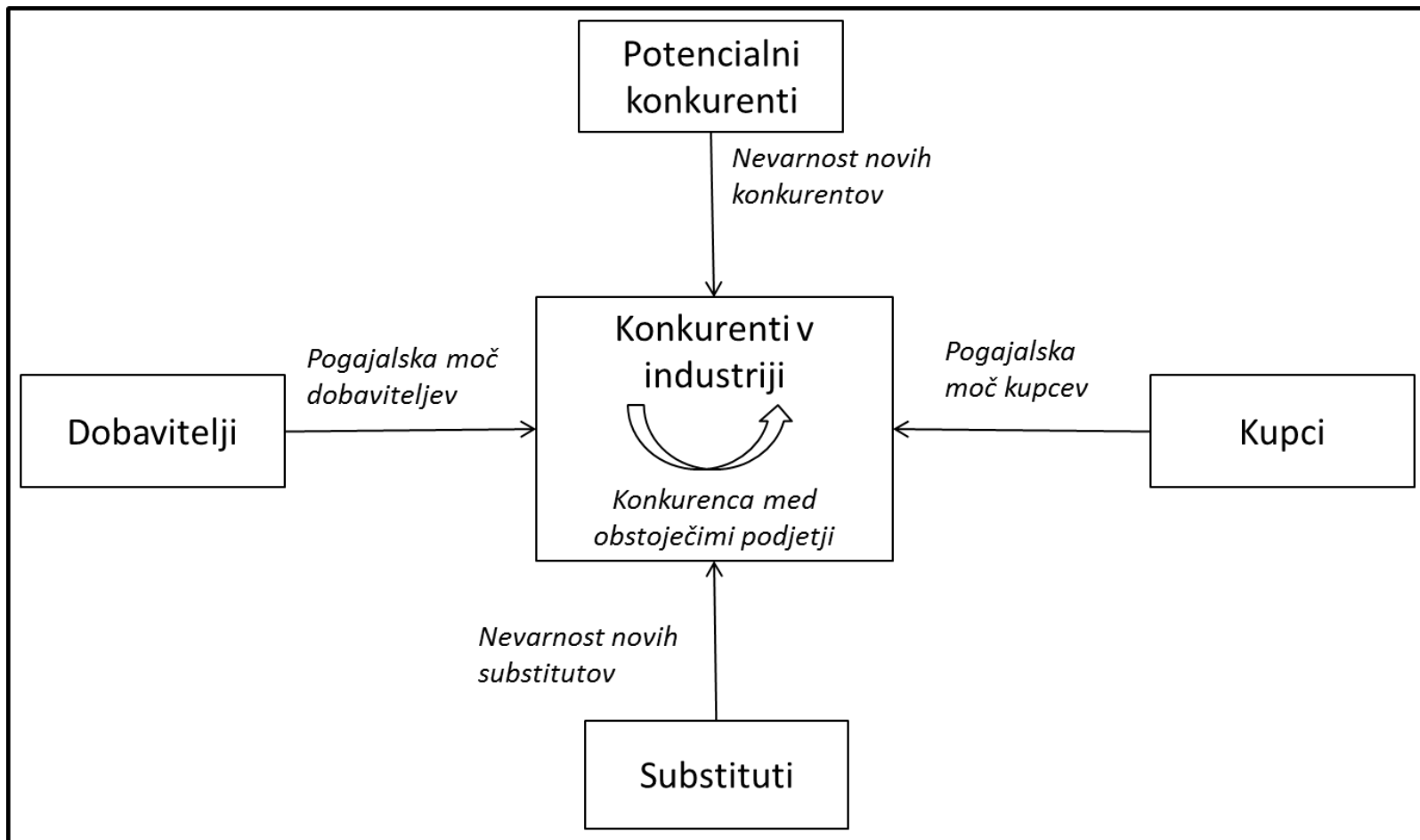
mag. Mitja PIŠKUR

Ljubljana, 20. 3. 2015

GOZDNO LESNE VERIGE ALI SISTEM VREDNOSTNIH VERIG !?

GOZDNO LESNE VREDNOSTNE VERIGE – POMEN STRUKTURE INDUSTRIJ

Prilagojeno po Michael E. Porter: *Competitive Advantage: Creating and Sustaining Superior Performance* (Free Press; 1998)

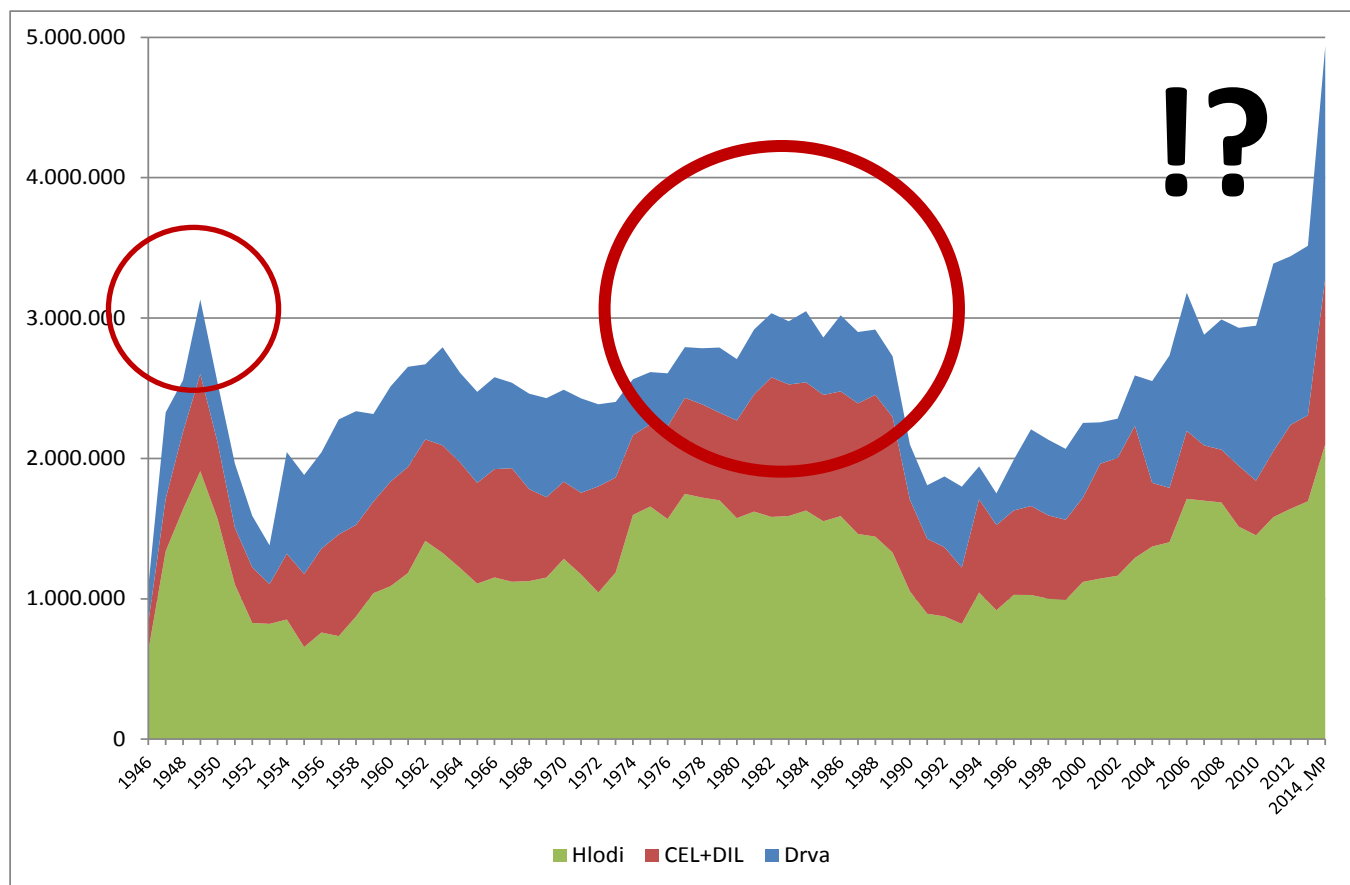
PRIMERJAVA AVSTRIJE IN SLOVENIJE

Primerjava obsega proizvodnje in predelave med Avstrijo (AT) in Slovenijo (SLO) za okrogli industrijski les iglavcev (I. 2012)

Skupina sortimentov	Razmerje količin AT:SLO	
Hlodi iglavcev	Proizvodnja iz gozdov	7:1
	Predelava v industriji	15:1
Okrogli les za celulozo in plošče iglavcev	Proizvodnja iz gozdov	10:1
	Predelava v industriji	17:1

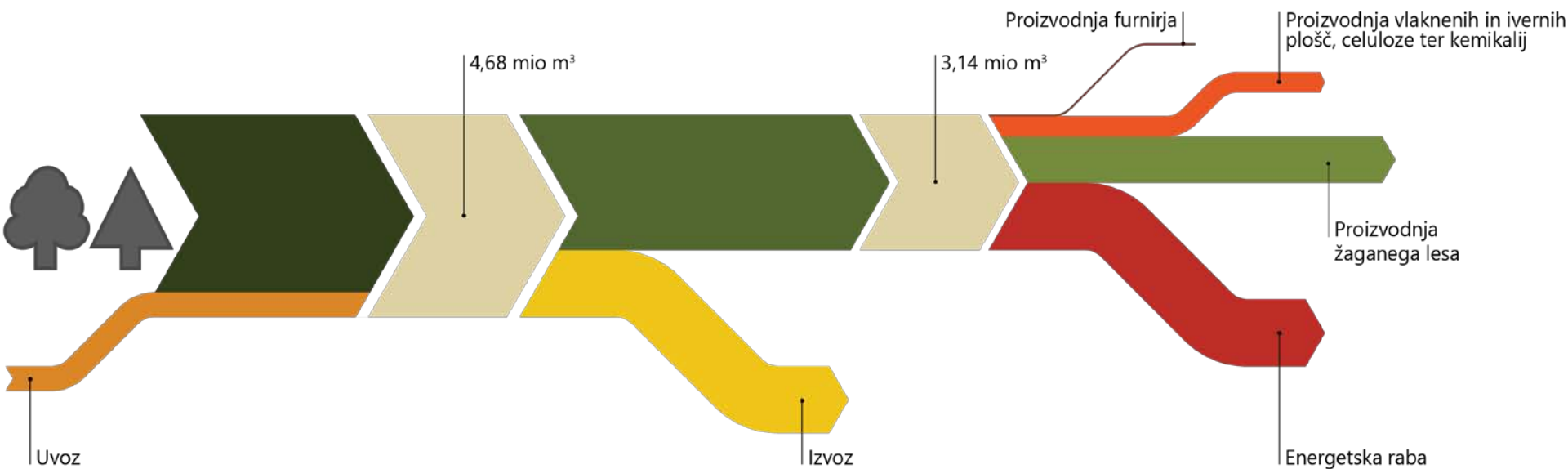
STRUKTURA PROIZVODNJE GOZDNO LESNIH SORTIMENTOV (1946-2014)

Slovenski uvoz okroglega industrijskega lesa v obdobju 1980-1990 je znašal v povprečju 830.000 m³/leto, od tega je bilo od 150.000 m³ do 200.000 m³ hlodovine. Rekorden uvoz je bil leta 1981: 963.000 m³.

TOKOVI OKROGLEGA LESA V SLOVENIJI

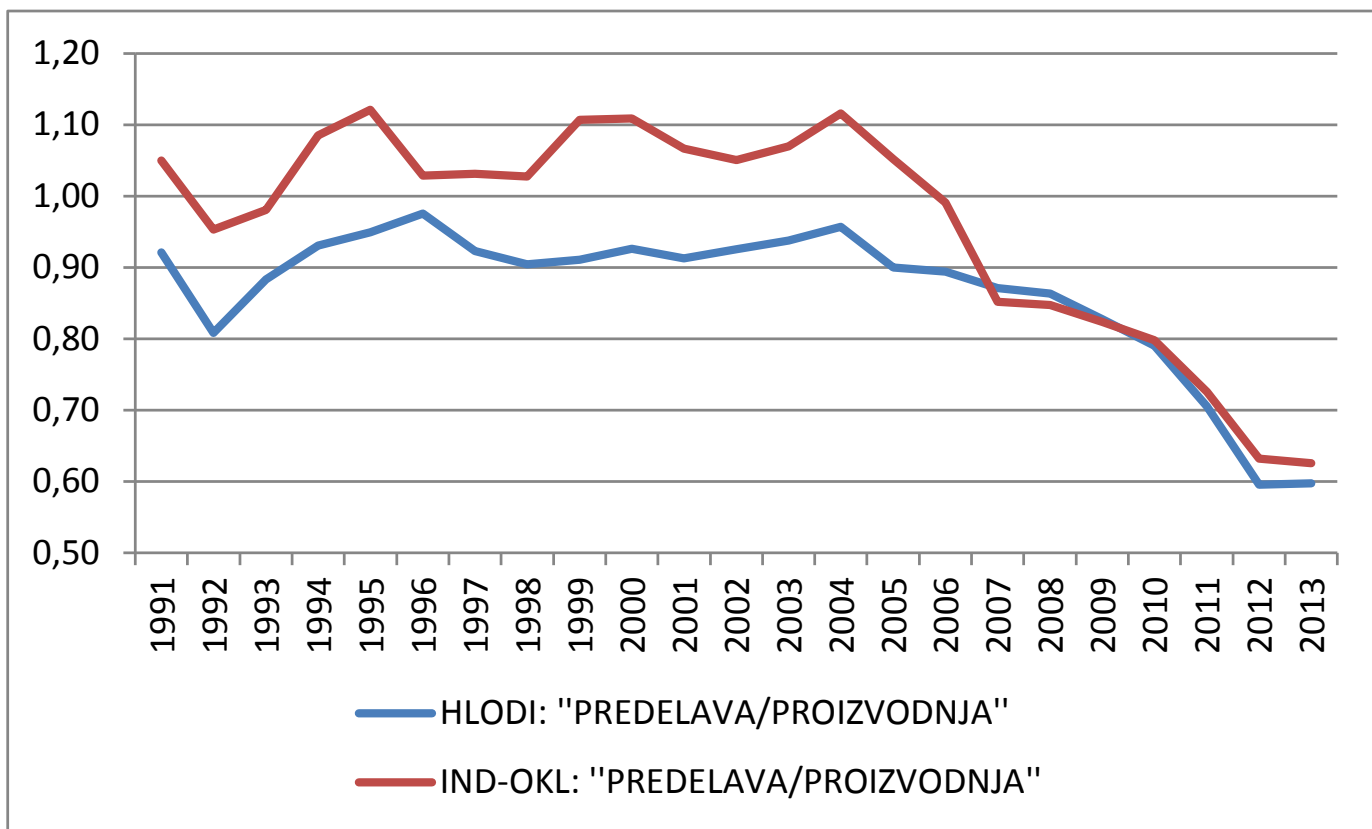

Referenčno leto: 2013.

©Gozdarski inštitut Slovenije

KOEFICIENT PREDELAVA/PROIZVODNJA

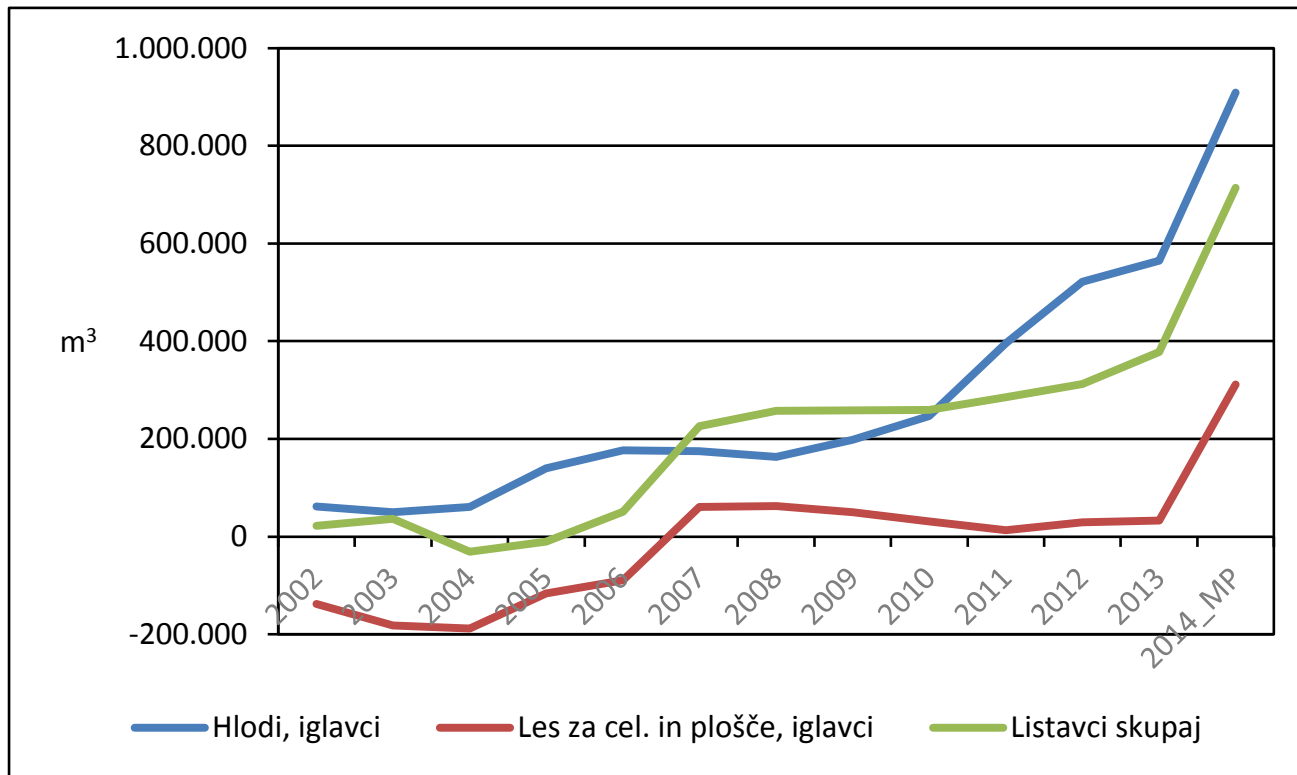
Koeficient nakazuje usklajenost med viri in porabo.

- koeficient >1, prisoten je zunanjetrgovinski primanjkljaj
- koeficient <1, prisoten je zunanjetrgovinski presežek

*IND-OKL Okrogli industrijski les (hlodi, les za celulozo in plošče ter drug industrijski les
Preračuni GIS, predelava = proizvodnja + uvoz - izvoz*

ZUNANJETRGOVINSKI PRESEŽKI - OKROGLI LES

Skupni zunanjetrgovinski presežek pri okroglem lesu v l. 2013: 980.000 m³ (+13 %); v letu 2014: 1.930.000 m³ (+98%)

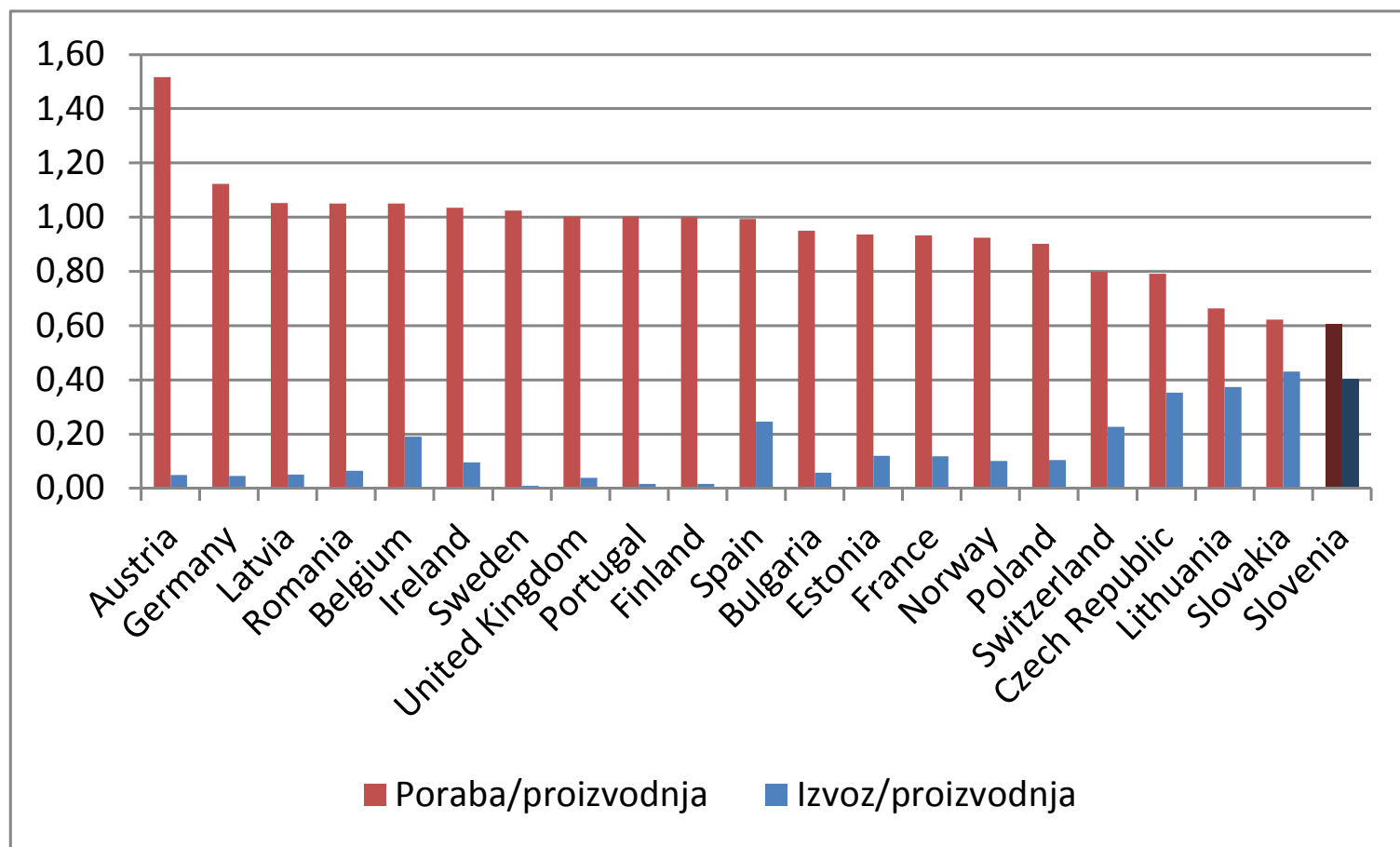
Presežek pri hlodih iglavcev v l. 2014: 910.000 m³ (+61 %)

Vir podatkov SURS, obdelave in analiza GIS; 2014_P: preliminarni podatki

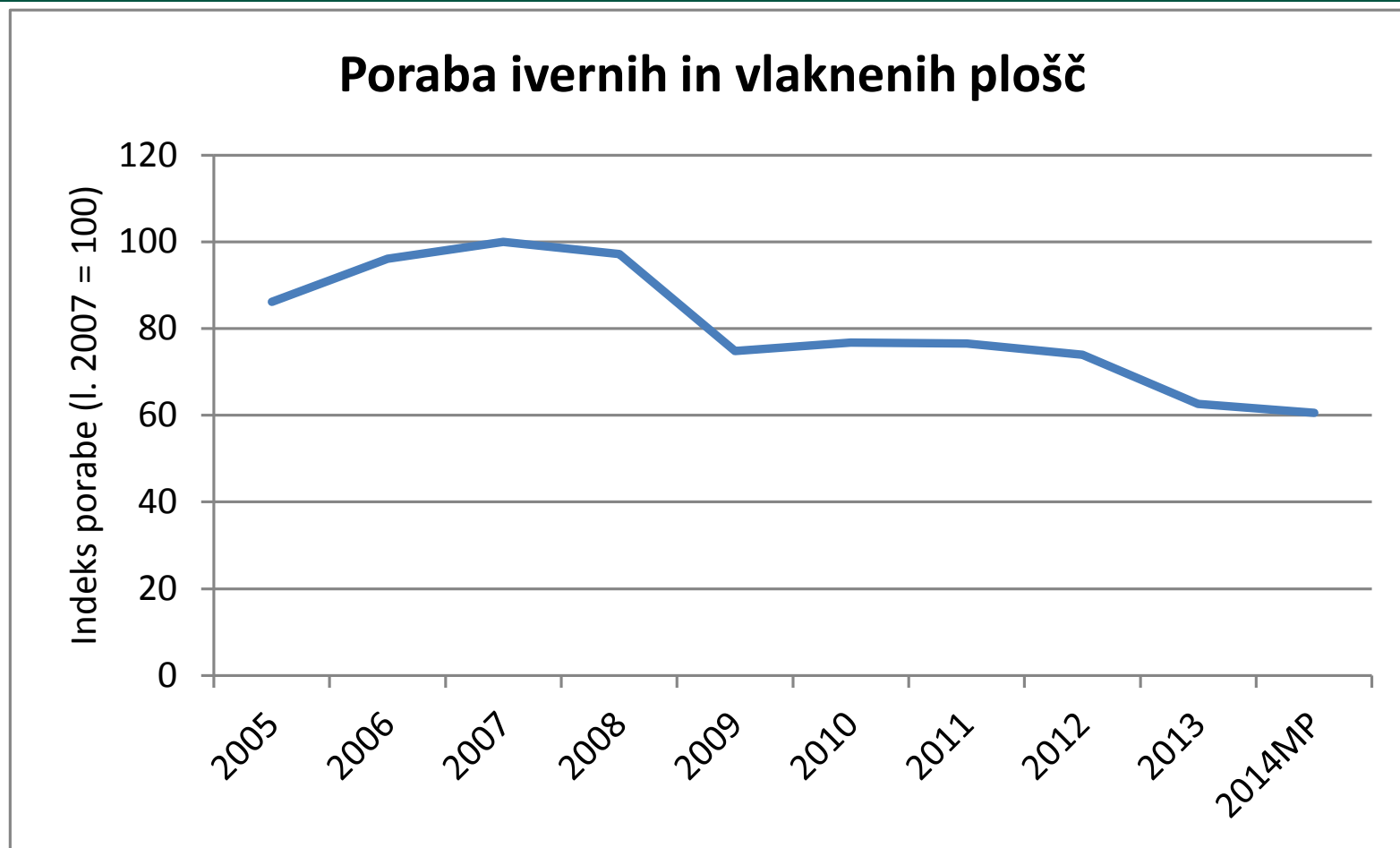
NEIZKORIŠČENOST DODAJANJA VREDNOSTI HLODOVINI IGLAVCEV (L. 2013)

Vir osnovnih podatkov: UNECE, preračuni GIS

PORABA IVERNIH IN VLAKNENIH PLOŠČ – INDIKATOR PROIZVODNJE POHIŠTVA IN GRADENJ

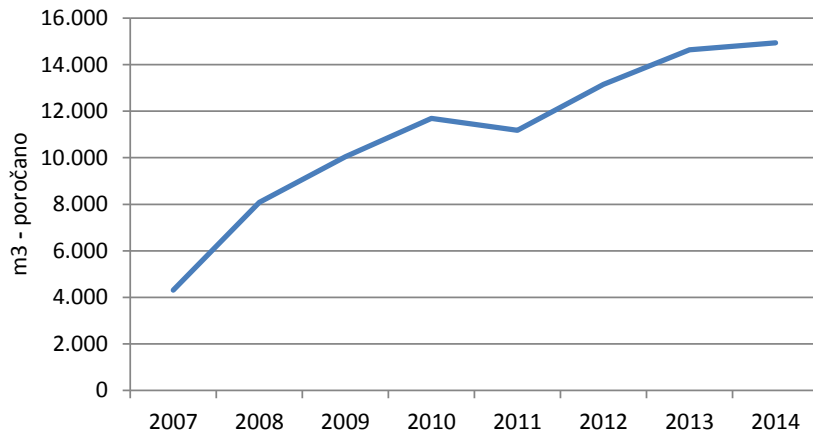
OSB PLOŠČE V SLOVENIJI IN EX-YU

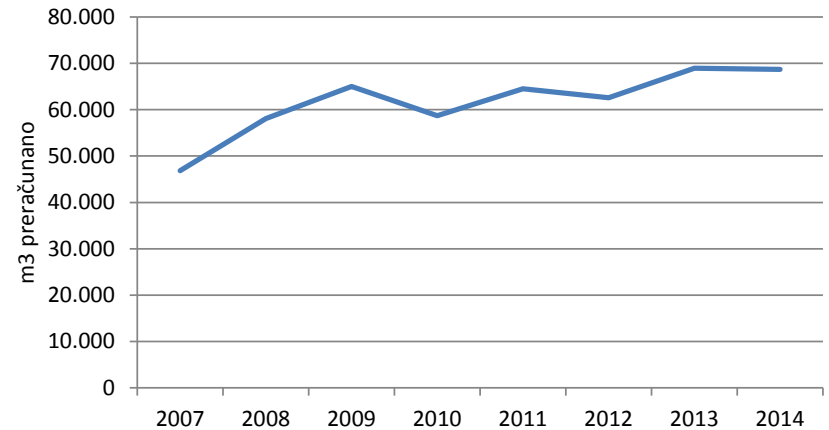
Poraba lesa/1 m³ OSB
plošč: m³sw/m³p=1,63
Gostota OSB=600 kg/m³

Copyright: Kronoply GmbH

Uvoz OSB plošč v Slovenijo

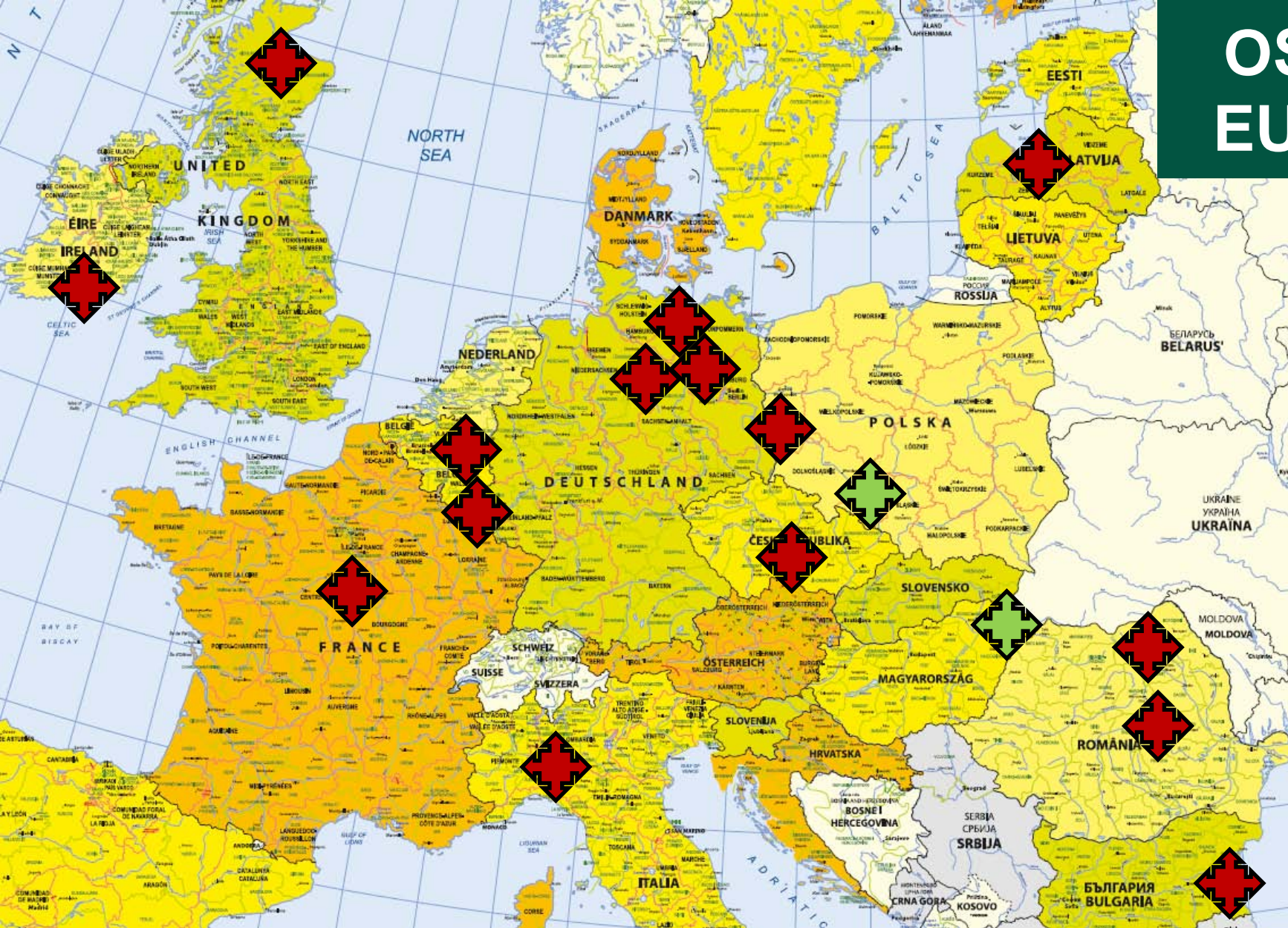
OSB - uvoz iz EU28 v države exYU

Copyright: Kronoply GmbH

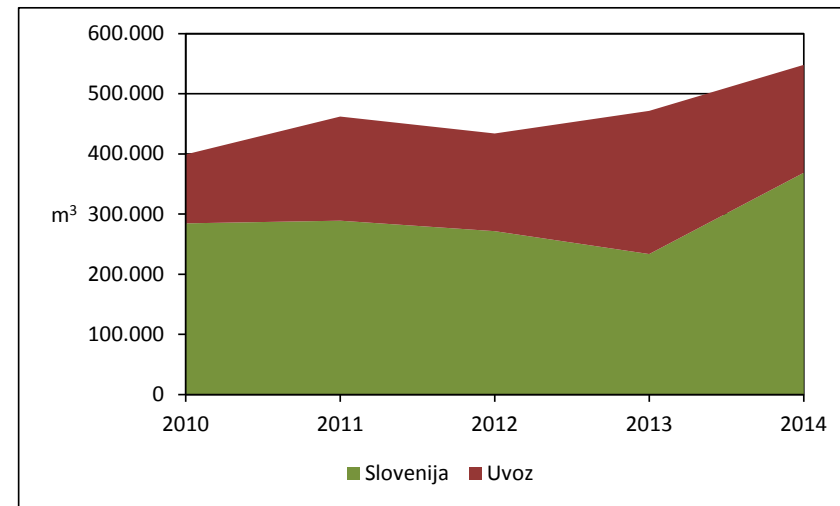
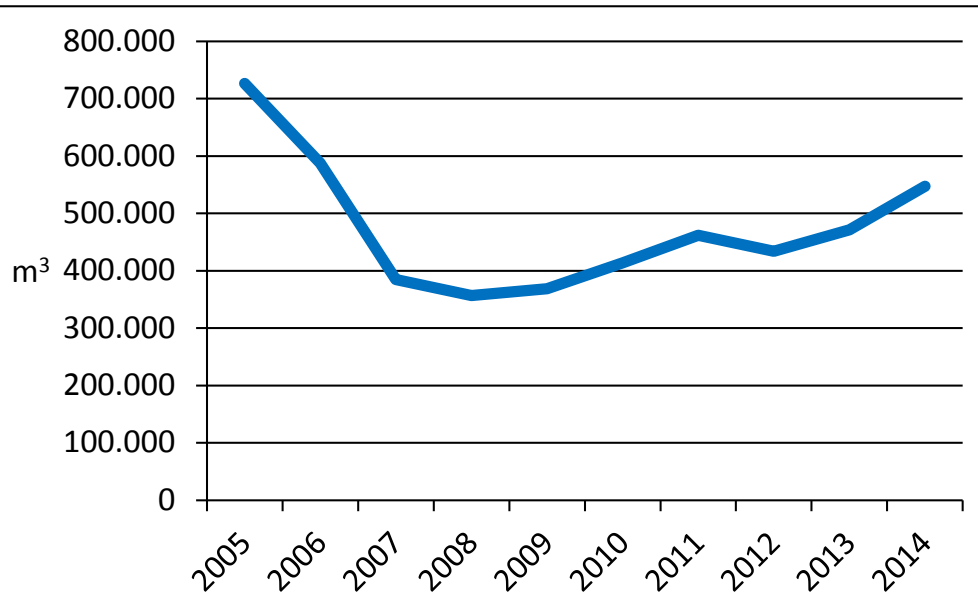

OSB
EU28

PRIMER DODAJANJA VREDNOSTI LESU V INDUSTRIJAH

Predelava okroglega lesa v industrijah celuloze, vlaknenih in ivernih plošč ter kemikalij

- Upad predelave v l. 2006: posledica prenehanja proizvodnje kemične celuloze.
- Povečevanje obsega predelave okroglega lesa v zadnjih letih je predvsem posledica povečanja obsega proizvodnje v podjetjih Količevo Karton in Lesonit.
- **Podjetji Lesonit in Količevo Karton: dodana vrednost/zaposlenega: >75.000 EUR (!!)**
- Vir: podatki proizvajalcev (5 podjetij); obdelava GIS

IZZIVI/DILEME

1) Povečevanje poseka nima neposredne povezave s predelavo lesa v Sloveniji in v obstoječih razmerah vodi v povečan izvoz nepredelanega lesa.

Dodatno: divergentnost med viri in porabo povečuje neto zunanjetrgovinski presežek pri okroglem lesu, kar z vidika dodajanja vrednosti in nacionalne ekonomije ni optimalna pot.

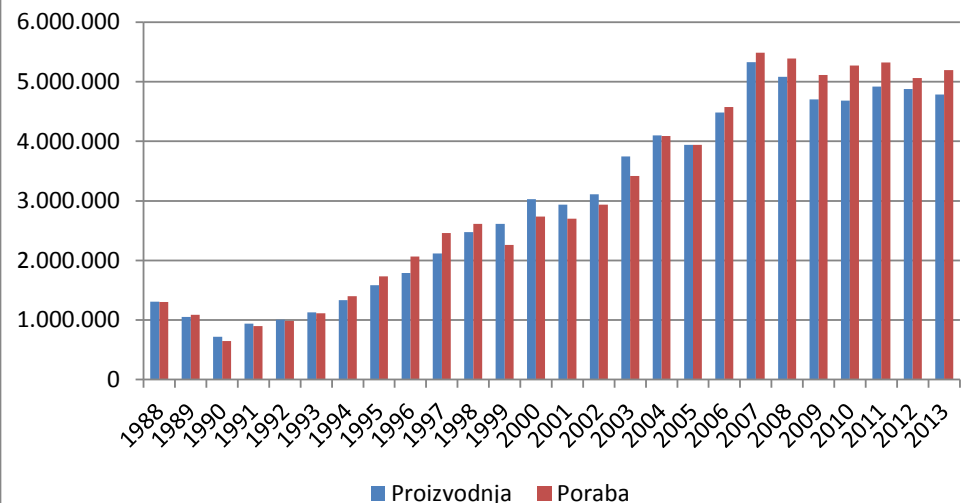
2) Primeri v industrijah v Sloveniji nakazujejo, da tuje investicije načeloma izrazito povečajo dodajanje vrednosti lesu in so koristne za slovensko družbo.

Primer Poljska: specialne ekonomske cone za tuje investicije .

Samo skupina Kronospan je v Poljsko investirala 1 milijardo EUR (od leta 1998 do danes) in ima 7 tovarn z 2.500 zaposlenimi neposredno v proizvodnji (s podpornimi in drugimi povezanimi industrijami je povezano še dodatnih 15.000 delovnih mest).

2/3 lesnih plošč se predela v pohištveni industriji na Poljskem!

Poljska - proizvodnja in poraba ivernih plošč (m3)

IZZIVI/DILEME

3) Prost pretok blaga in storitev ter lega Slovenije predstavljajo dodatne izzive pri konkurenčnosti podjetij v gozdno-lesnih vrednostnih verigah.

4) In še dodatno: globalni trendi na področju rabe in tokov lesnih proizvodov ter novih inovativnih substitutov (npr. LVT Luxury Vinyl Tiles) vplivajo na prihodnjo rabo in vrednost gozdno lesnih sortimentov in drevesnih vrst (npr. zmanjševanje rabe bukove hlodovine v segmentih žaganega lesa, parketa, furnirja ...). Izvoz bukove hlodovine in žaganega lesa na Kitajsko ...

Hvala za pozornost.

mag. Mitja Piškur

Gozdarski inštitut Slovenije

Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko

mitja.piskur@gozdis.si

GOZDARSKI INŠTITUT SLOVENIJE
SLOVENIAN FORESTRY INSTITUTE